

Provincie Drenthe
Statencommissie Omgevingsbeleid
Postbus 122
9400 AC ASSEN

Datum: 25 november 2021
Betreft: Regionaal Waterprogramma Drenthe 2022-2027

Geachte Statenleden,

Graag maken de Natuur en Milieufederatie Drenthe, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer en Stichting Het Drentse Landschap gebruik van de gelegenheid om nogmaals, in lijn met onze eerder ingediende zienswijze, te reageren op het Regionaal Waterprogramma Drenthe 2022-2027. Wij hebben deze punten veelal ook ingebracht in onze zienswijze bij waterbeheerplannen van de waterschappen, die sterk samenhangen met het Regionaal Waterprogramma.

Onze zorg

In het waterbeheer is echt een transitie nodig. Die zien wij niet. Samengevat vinden wij veel goede voornemens en verkenningen terug in uw Regionaal Waterprogramma omtrent de actuele omslag van waterafvoeren naar vasthouden, aandacht voor klimaatverandering en droogteaanpak, maar we maken ons zorgen of dit echt handen en voeten gaat krijgen en zien weinig daadkracht. We missen de volgende zeer essentiële elementen:

- Urgentie om de verdroging en klimaatadaptatie op korte termijn echt aan te pakken. Het waterbeheerprogramma ademt nog teveel de sfeer “we doen al veel, en we gaan gewoon door”. Het is nodig dat u echt benoemt dat we te maken hebben met een fundamentele transitie van het waterbeheer en de urgentie aangeeft om dit aan te pakken.
- Daadkracht en middelen om echt aan de slag te gaan met de omslag van afvoeren naar vasthouden, met name in het landbouwgebied, en een beeld over hoe de provincie die aanpak denkt vorm te geven. Dit vraagt om een steviger regierol van de provincie.
- Overigens heeft ook de onlangs door GS opgestelde nota Klimaatadaptatie nog het karakter van een inventarisatie van bestaande initiatieven. De transitie naar een klimaatrobuust watersysteem in Drenthe vraagt echter om een gedegen integrale aanpak waarin gezocht wordt naar structurele lange termijnoplossingen. Ook in deze nota ontbreekt provinciaal beleid en bijbehorend instrumentarium om te komen tot een klimaatrobuust watersysteem.

We vragen u de volgende 3 elementen echt op te pakken en alsnog te verwerken in het Regionaal Waterprogramma.

1. Naar een Drentse Watertafel: een Drenthe-brede samenwerking in waterbeheer

In de reactienota op onze zienswijze geeft het College van Gedeputeerde Staten aan de discussie over klimaatbestendig waterbeheer op stroomgebiedsniveau te willen voeren en de CLG daarvoor de

juiste plek te vinden. Wat de natuur- en milieuorganisaties betreft is het gezien de urgentie van het vraagstuk (zie Limburg) nodig dit onderwerp op de schaal van Drenthe te bespreken met de vier waterschappen, de WMD en de provincie, LTO Noord en de natuur- en milieuorganisaties. Verschillende onderwerpen vragen hierom of kunnen dan efficiënt gebeuren: denk aan een bestuurlijke bundeling van strategie, middelen en instrumenten met waterschappen en waterbedrijven, maar ook een analyse over de achterblijvende realisering van KRW-doelen en hoe hierin toch voorzien kan worden. En deelvragen als hoe richting 2040/2050 met wateraanvoer om te gaan (de limiet in aanvoercapaciteit bleek in de afgelopen droge zomers al bijna bereikt), de relatie met grondwaterbeheer en -winning (droogte geeft een extra (drink)watervraag) en de afstemming tussen de waterbeheerders vergen een aanpak op het niveau van Drenthe met de provincie in een regisserende en sturende rol. De urgentie van het vraagstuk maakt een watertafel wat ons betreft een belangrijk instrument om effecten van klimaatverandering in Drenthe de komende jaren serieus het hoofd te kunnen bieden.

2. Van water afvoeren naar water vasthouden

Opvallend in het waterbeheerprogramma is dat het water vasthouden (o.a. in beekdalen maar ook daarbuiten) vooral in de natuurgebieden wordt gepropageerd. Maar daar zit weinig ruimte meer. Dit terwijl het areaal landbouwgebied veel groter is, de droogteproblemen zich daar ook steeds meer manifesteren en dus ook water vasthouden in landbouwgebieden een belangrijk speerpunt dient te zijn (op bedrijfsniveau en breder). Voor het gehele Drents plateau (landbouw-, natuur- en stedelijk gebied) moet het vasthoudend vermogen sterk omhoog willen we de kwetsbaarheid voor komende droogteperiodes substantieel verminderen. Ook dit vraagt een Drenthe-brede aanpak. De spanningen rond de Onlanden laten duidelijk zien dat e.e.a. breder en daadkrachtiger opgepakt moeten worden.

3. Aanpak veenoxidatie komt niet tot stand

Voor ons is het onbegrijpelijk dat gezien de urgentie en snelheid van klimaatverandering de aanpak van veenoxidatie al vele jaren blijft steken in onderzoek en pilots, terwijl nog niet een begin van maatregelen om veenoxidatie tegen te gaan in zicht is. Ook nu is het waterbeheerprogramma van de provincie weinig ambitieus, terwijl de veenoxidatie elk uur doortikt. Dit terwijl onderzoek laat zien dat behoud van veen- en moerige bodems een sterker effect heeft op CO₂-gehalten (via reductie van emissie) dan de aanleg van bossen (via het vastleggen van CO₂). Daarom pleiten we voor een aanpak die meer urgentie uitstraalt en sneller tot het nemen van de noodzakelijke maatregelen leidt.

Met vriendelijke groet,

R. Hoekstra, Directeur Natuur en Milieufederatie Drenthe

Mede namens:

J. Gorter, Provinciaal ambassadeur Natuurmonumenten

B. Hummelen, Regiohoofd Staatsbosbeheer

Mevr. S. van der Meer, Directeur-rentmeester Stichting Het Drentse Landschap